

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. R. Berdilo)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, V. Buhnaci, I. Dutca)

DECIZIE

26 august 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Victor Burduh
Ion Guzun
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Anastasia Grozea, reprezentată de către avocatul Igor Gheorghîța,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Anastasia Grozea împotriva lui Dumitru Grozea cu privire la stabilirea cotelor-părți ideale din bunul imobil și încetarea proprietăți comune pe cote-părți,

împotriva deciziei din 11 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Dumitru Grozea și a fost modificată hotărârea din 16 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 01 octombrie 2018 Anastasia Grozea a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dumitru Grozea cu privire la stabilirea cotelor-părți ideale din bunul imobil și încetarea proprietăți comune pe cote-părți.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 16 septembrie 1995, între vânzătorul Agenția teritorială Chișinău a Ministerului Privatizării de Stat și cumpărătorul Anastasia Grozea a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare, transmitere-primire în proprietate privată a bunului imobil situat în mun. Chișinău, str. xxxx, cu suprafața totală de 48,80 m.p.

A menționat că, la 16 aprilie 2002, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată din 16 septembrie 1995, Dumitru Grozea, fiul său, a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile ca coproprietar al apartamentului enunțat.

A susținut că, ulterior, între părți s-au format niște relații ostile și, anume, pârâțul de nenumărate ori creează certuri, limitează accesul său în bunul imobil, îngrădindu-i și intimidându-i dreptul său de folosință asupra bunului imobil, la care este coproprietară.

A afirmat că, în acest sens, a înregistrat mai multe plângeri la organul de poliție, în urma cărora pârâțul a fost sancționat contravențional.

A declarat că, până la depunerea prezentei cereri, relațiile între ei nu s-au ameliorat, ba chiar mai mult, în repetate rînduri este supusă unor presiuni morale și psihologice.

A solicitat determinarea cotelor-părți ideale din apartamentul xxxx și dispunerea încetării proprietății comune pe cote-părți prin împărțirea imobilului enunțat.

Ulterior, Anastasia Grozea a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând stabilirea după ea și pârât a câte ½ cotă-parte ideală din apartamentul xxxx și dispunerea încetării proprietății comune pe cote-părți, precum și încasarea de la pârât a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 10000 de lei, a cheltuielilor de executare în sumă de 3107,45 de lei și a cheltuielilor pentru înmânarea și comunicarea actelor de procedură în sumă de 1500 de lei, în total 14707,45 de lei.

Prin hotărârea din 16 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă acțiunea depusă de către Anastasia Grozea, a fost atribuită Anastasiei Grozea ½ cotă-parte ideală din bunul imobil cu nr. cadastral xxxx, cu suprafața totală de 48,8 m. p., a fost atribuită lui Dumitru Grozea ½ cotă-parte ideală din bunul imobil cu nr. cadastral xxxx, cu suprafața totală de 48,8 m. p. și a fost încetată proprietatea comună pe cote-părți a Anastasiei Grozea și a lui Dumitru Grozea asupra bunului imobil cu nr. cadastral xxxx, cu suprafața totală de 48,8 m.p. Au fost încasate de la Dumitru Grozea în beneficiul Anastasiei Grozea cheltuielile de asistență juridică în sumă de 10000 de lei, cheltuielile de executare în sumă de 3107,45 de lei și cheltuielile pentru înmânarea și comunicarea actelor de procedură în sumă de 1500 de lei, în total 14707,45 de lei.

Prin decizia din 11 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de către Dumitru Grozea și a fost modificată hotărârea primei instanțe, micșorând cuantumul cheltuielilor de asistență juridică acordate Anastasiei Grozea de la suma de 10000 de lei până la suma de 1000 de lei, respectiv, suma de 14707,45 de lei până la suma de 5707,45 de lei, cuantumul total al cheltuielilor de judecată dispuse spre încasare de la Dumitru Grozea în beneficiul Anastasiei Grozea. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La 01 iunie 2020 Anastasia Grozea, reprezentată de către avocatul Igor Gheorghiuța, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală.

A menționat că, instanța de apel a considerat că, prima instanță a încasat de la intimat în beneficiul recurente cheltuielile de asistență juridică în sumă de 10000 de lei, suportate în cadrul prezentului dosar, fără a ține cont de caracterul rezonabil al compensării cheltuielilor de asistență juridică.

A susținut că, instanța de apel eronat a interpretat art. 96 alin. (1) CPC, art. 63 alin. (5) din Legea nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură și Recomandările privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobate prin decizia Consiliului Uniunii Avocaților nr. 2 din 30 martie 2012.

A considerat că, instanța de apel a examinat cererea de apel superficial, fără să dea o apreciere tuturor argumentelor invocate de către participanții la proces și circumstanțelor cauzei, precum și probelor anexate la materialele cauzei, care sunt

importante pentru soluționarea justă a litigiului, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, decizia fiind motivată insuficient.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 12 august 2020 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel în partea încasării cheltuielilor de judecată și menținerea în această parte a hotărârii primei instanțe, iar în rest menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, care a fost concretizată, Anastasia Grozea a solicitat stabilirea după ea și Dumitru Grozea a câte ½ cotă-parte ideală din apartamentul xxxx și dispunerea încetării proprietății comune pe cote-părți, precum și încasarea de la Dumitru Grozea a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 10000 de lei, a cheltuielilor de executare în sumă de 3107,45 de lei și a cheltuielilor pentru înmânarea și comunicarea actelor de procedură în sumă de 1500 de lei, în total 14707,45 de lei.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei acesteia, atribuindu-i Anastasiei Grozea ½ cotă-parte ideală din bunul imobil cu nr. cadastral xxxx, cu suprafața totală de 48,8 m. p. și lui Dumitru Grozea ½ cotă-parte ideală din bunul imobil cu nr. cadastral xxxx, cu suprafața totală de 48,8 m. p. și a încetat proprietatea comună pe cote-părți a Anastasiei Grozea și a lui Dumitru Grozea asupra bunului imobil cu nr. cadastral xxxx, cu suprafața totală de 48,8 m.p. Totodată, a încasate de la Dumitru Grozea în beneficiul Anastasiei Grozea cheltuielile de asistență juridică în sumă de 10000 de lei, cheltuielile de executare în sumă de 3107,45 de lei și cheltuielile pentru înmânarea și comunicarea actelor de procedură în sumă de 1500 de lei, în total 14707,45 de lei.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Dumitru Grozea, a ajuns la concluzia temeiniciei acestuia, modificând hotărârea primei instanțe prin micșorarea cuantumului cheltuielilor de asistență juridică acordate Anastasiei Grozea de la suma de 10000 de lei până la suma de 1000 de lei, respectiv, suma de 14707,45 de lei până la suma de 5707,45 de lei, cuantumul total al cheltuielilor de judecată dispuse spre încasare de la Dumitru Grozea în beneficiul Anastasiei Grozea, în rest menținând hotărârea primei instanțe.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, verificând legalitatea deciziei instanței de apel, consideră că, instanța de apel greșit a modificat hotărârea primei instanțe și a micșorat cuantumul cheltuielilor de asistență juridică acordate Anastasiei Grozea de la suma de 10000 de lei până la suma de 1000 de lei, respectiv, suma de 14707,45 de lei până la suma

de 5707,45 de lei, cuantumul total al cheltuielilor de judecată dispuse spre încasare de la Dumitru Grozea în beneficiul Anastasiei Grozea.

În conformitate cu art. 96 CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Conform pct. pct. 15-17 din Recomandarea privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată prin decizia Consiliului Uniunii avocaților din RM nr.2 din 30 martie 2012, pornind de la practica CEDO, cheltuielile de asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime.

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

Totodată, în jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin și alții versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.) s-a statuat că, partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil.

Din materialele dosarului rezultă că, la 13 mai 2019 Anastasia Grozea a achitat BAA „Inter Avo” pentru acordarea asistenței juridice de către avocatul Igor Gheorghîța suma de 10000 de lei, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 985274 din 13 mai 2019 (f. d. 54).

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că, în perioada 01 octombrie 2018 – 16 octombrie 2019 avocatul Igor Gheorghîța a participat la examinarea cauzei, reprezentând interesele recurente.

Analizând aportul avocatului Igor Gheorghîța la soluționarea speței, timpul și munca depusă de avocat, rezultatul obținut, justificarea și ponderea mijloacelor de

apărare utilizate în cauză și complexitatea cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, prima instanță temeinic și legal a încasat de la Dumitru Grozea în beneficiul Anastasiei Grozea cheltuielile de asistență juridică în sumă de 10000 de lei, sumă care este reală, necesară și rezonabilă.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel în partea încasării cheltuielilor de judecată și de a menține în această parte hotărârea primei instanțe, iar în rest de a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Anastasia Grozea, reprezentată de către avocatul Igor Gheorghiu.

Se casează decizia din 11 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău în partea încasării cheltuielilor de judecată și se menține în această parte hotărârea din 16 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Anastasia Grozea împotriva lui Dumitru Grozea cu privire la stabilirea cotelor-părți ideale din bunul imobil și încetarea proprietăți comune pe cote-părți.

În rest decizia din 11 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 16 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Victor Burduh

Ion Guzun

Mariana Pitic